

گزارش مأموریت علمی :

به مناسبت چهاردهمین قرن واقعه «الغدیر» از طرف جمعی از مسلمانان کنگره جهانی با عنوان «مهرجان الامام علی علیه السلام بمناسبت مرور ۱۴ قوناً علی یوم الغدیر الأغر» از ۱۹ ذی حجه ۱۴۱۰ هـ = ۲۴ تیرماه ۱۳۶۹ هـ. ش = ۱۳ اگست ۱۹۹۰ م. به مدت پنج روز در شهر لندن برپا گردید از آقای دکتر سیدمرتضی آیت اله زاده شیرازی استاد دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران برای شرکت در این کنگره دعوت به عمل آمد که گزارش ایشان را در ذیل ملاحظه می فرمایید:

مقایسه میان کنگره غدیر «خم» و میان کنگره غدیر «لندن» مقایسه ای در خورتأمل. میان این دو کنگره از نظر بعد زمانی حدود یک هزار و چهارصد سال یعنی چهارده قرن فاصله است، از نظر فاصله مکانی میان «خم» و «لندن» هزاران فرسخ جدایی است. کنگره نخستین، در بیابان های، شن زار و مفروش از خار مغیلان حجاز بود و مکان کنگره دوم، میان چشمه سارها، در ورای اقیانوسها، غرقه در گل و ریاحین بود. کنگره «غدیر خم» به ریاست رسول الله (ص) و خاتم الانبیاء و با حضور صحابه بزرگوارشان برپا گردید. حاضران در آن کنگره مسلمانانی بودند که از ادای مناسک حج فراغت یافته بودند و به سوی شهر و دیار خویش باز می گشتند.

هدف از تشکیل کنگره نخستین اعلان ولایت مطلقه امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب علیه الصلوات والسلام، و اعلان «من کنت مولاه فهذا علی

مولاه» و خلافت بلافضل، مولا علی به همه جهانیان بود که: ألا فلیبلغ الشاهد منکم الغائب.

تجدید خاطر کنگره نخستین در شهر لندن آنهم پس از گذشت چهارده قرن بدان سبب بود که بار دیگر ولایت علی (ع) را در چارچوب همکاری‌های سازنده میان مسلمانان و برپایه این اصل که امامت معصوم استمرار نبوت است، با جدیدترین روشهای تحقیق در راستای تحرکی فرهنگی و اعتقادی به سوی ارتقاء جامعه اسلامی به جهانیان ابلاغ نماید.

هدف تشکیل کنگره دوم نه بخاطر بزرگداشت يك حادثه عظیم تاریخی، بلکه تأکید و تجدید بیعت و پیروی از خط امام علیه السلام و سلاله معصومین سلام الله علیهم اجمعین بود.

این کنگره در روز معین در تالاری یکی از بزرگترین هتل‌های پایتخت بریتانیا با حضور حدود یکهزارتن از شخصیت‌های کشورهای اسلامی (شیعی و سنی و زیدی) و غیر اسلامی، و با تلاوت قرآن کریم و نطق افتتاحیه دانشمند معظم حجة الاسلام آقای حاج سید محمد بحر العلوم، از پایه گذاران پرپایی این کنگره، شروع به کار کرد و پس از خطابه ایشان پیام‌هایی از سوی حضرات آیات عظام و مراجع عالیقدر تشیع خوانده شد. از این پس جلسات عمومی کنگره، صبح و بعد از ظهر و احیاناً شب‌هنگام برای استماع خطابه‌ها دایر بود.

اینک به ذکر عناوین مقاله‌ها و نام سخنرانان فهرس گونه اشاره میکنیم:

۱- علامه شیخ محمد مهدی شمس‌الدین (نایب‌رئیس مجلس اعلای شیعی لبنان): الوحدة والامامة. که بسیار بحث‌انگیز بود.

۲- دکتر اسماعیل علی (دانشگاه عین شمس قاهره): الدور التربوی للإمام علی (ع).

۳- دکتر عبدالکریم الاشر (سوریه): موقف امیر المؤمنین من المرأة.

۴- دکتر محمد عبدالمنعم خفاجی (استاد دانشگاه الازهر): مدرسة الإمام الصادق الفکرية.

- ۵- دکتر مهدی محقق (شعبه مک گیل): فضیلت نامه علی علیه السلام از کتاب وسنت.
- ۶- دکتر روحی فغلالی (دانشگاه ترکیه) امام علی و حقوق بشر.
- ۷- دکتر حبیب الجنحانی (استاد دانشگاه تونس): حقوق بشر و امام علی (ع).
- ۸- دکتر مسعود المولی (مرکز مطالعات دانشگاه لبنان): الامام علی (ع) و علم السياسة الحديث.
- ۹- حجة الاسلام سيد محمد موسى (از علمای هند) مقدمات و نتائج اعلان الغدير في القرآن الكريم.
- ۱۰- دکتر احمد لواسانی (دانشگاه لبنان): موقع علی (ع) في دولة الاسلام.
- ۱۱- دکتر محمود ايوب (استاد دانشگاههای آمریکا): علی والانسانية.
- ۱۲- دکتر عبدالعزیز اسماعیل (لندن): اسلام والمدنية الحديثة.
- ۱۳- دکتر اسعد علی (دانشگاه سوریه): القيامة في قاموس علی (ع).
- ۱۴- دکتر عبدالسلام عبادی (آل البيت اردن): التقريب بين المذاهب الاسلامية.
- ۱۵- علامه حاج سيد مرتضى العسكري (ایران): ملاحظاتی پیرامون وحدت اسلامي و ارادة طرح در این زمینه.
- ۱۶- اصغر علی محمد جعفر (رئیس مؤسسه بهره در لندن): این نذهب بعد هذا المؤتمر؟ و درباره احساس کمبود کنگره در اجتماعات اسلامي.
- ۱۷- استاد شيخ محمدرضا جعفری (از علمای ایران): درباره معنای «ولایت».
- ۱۸- استاد شيخ عبدالعزیز محمد بن الصديق (از علمای مغرب طنجه): «حديث الغدير متواتر لا ينكره الامناق جاهل».
- ۱۹- دکتر سعيد اسماعیل (دانشگاه عين شمس قاهره): الدور التربوي للامام علی (ع).

- ۲۰- دکتر عبدالکریم الیافی (دانشگاه‌های سوریه): الاسلام بین الادیان.
- ۲۱- الشیخ الاستاذ دکتر محمد سعیدالبوطی (از روحانیون سوریه): الاسلام والعلم الحدیث.
- ۲۲- دکتر مراد وهبه (رئیس انجمن فلسفی افروآسیایی و استاد فلسفه دانشگاه عین شمس قاهره): الفکر السیاسی عند الامام علی (ع).
- ۲۳- دکتر شاه محمدوسیم (پژوهشگر اقتصادی دانشگاه علیگر هندوستان): الامام علی (ع) الحاکم العادل والنموذجی فی الاسلام.
- ۲۴- دکتر عبدالعزیز شرف (استاذ متخصص در ارتباطات دانشگاه‌های کشورهای عربی - مصر): الاعلام الاسلامی والنظرية الاسلامیة الشاملة فی ضوء التفسیر الاسلامی لبلاغة الامام علی (ع).
- ۲۵- مولانا کوثر نیازی (از علمای پاکستان): جشن علی (ع).
- ۲۶- دکتر نورالدین ما (رئیس تحریر و مدیر مسئول مجله هونگ کنگ مسلم هیرالد): چین.
- ۲۷- استاد عمر جمعه مایلنیغو (رئیس مرکز پرورشگاه دارالسلام تترانیا): رسالة الامام لانقاذ البشرية.
- ۲۸- دکتر سید محمد علی شهرستانی (رئیس دانشگاه بین‌المللی اسلامی لندن): فلسفة الفن الاسلامی.
- و چند سخنران دیگر، به همین مناسبت چند قصیده بسیار زیبا خواندند از جمله:
- سخن‌سرایان: دکتر سید علی موسوی گرمارودی (ایران)؛ استاد حشان چایچیان (ایران)؛ احمد الشامی (یمن)؛ علامه سید حسین صدر (عراق)؛ استاد خلیل فرحات (لبنان)؛ استاد نجیب جمال‌الدین (لبنان)؛ استاد جواد جمیل (عراق).
- هریک چکامه‌های زیبا و دلنشینی ایراد کردند. که سخت مورد تحسین و اعجاب قرار گرفت.

در حاشیه کنگره :

مناسب است که رخدادهایی که در حاشیه کنگره بوده است اشاره‌ای داشته باشیم.

- ۱- شب‌های شعر که نام برخی از سراینندگان را گفتیم.
- ۲- برپایی نمایشگاه هنری شامل تابلوهای بسیار نفیس و نمونه‌هایی از فرش و نساجی و کارهای دستی و آثار هنری اسلامی در تالاردانشکده سلطنتی هنرهای زیبا، لندن.
- ۳- برپایی نمایشگاه موضوعی کتاب پیرامون امام علی علیه‌السلام و غدیر خم که دست‌اندرکاران این نمایشگاه با تلاشهای خود با همه کتابخانه‌های مهم دنیا تماس برقرار کردند و اطلاعات ارزنده‌ای بدست‌آوردند و تا روز برپایی این نمایشگاه ۶۵۰ عنوان گردآوری کردند و نمودار زیر خلاصه‌ای است از آنچه که از قرن اول تا قرن چهاردهم در این زمینه به‌نمایش گذاشته شد:

قرن هـ	عدداثر	قرن هـ	عدداثر
هشتم	۱۳	اول	۷
نهم	۱۱	دوم	۱۲
دهم	۱۶	سوم	۲۳
یازدهم	۱۹	چهارم	۹۷
دوازدهم	۲۶	پنجم	۴۴
سیزدهم	۳۰	ششم	۱۰
چهاردهم	۲۷۷	هفتم	۱۵

- ۴- اعلان نتایج برندگان کتاب «غدیر»: برنده اول آقای ضیاءالدین الامین (عراق) «علی فی التزام الحق» جایزه سه‌هزار دلار.
- عبدالزهرة عثمان محمد (عراق) «مدرسه الغدير و اثر الفكر الاسلامي في الحياة» یکزار دلار؛ عبدالامير على خان (عراق) «الغدير والولاية»

والمسيرة و دوراهل البيت» یکهزار دلار؛ مصطفی کمال احمد (مصر) «يوم الغدير الاغر» و شریف محمد راشد بکرالصیرفی (مصر) «انھیار الدولة الاسلامیة» هر کدام یکزار دلار.

۵- یکی از مهمانان این کنگره آقای محمدالقائم از کشور ژاپن بود، آقای قائم بیست سال پیش به آیین اسلام تشریف یافت و به مذهب تشیع گرایید. او انجمنی اسلامی در ژاپن تأسیس کرد و مدعی است که ده هزار نفر ژاپنی را به آیین اسلام هدایت کرده است. آقای قائم در سالهای اخیر دست اندر کار ترجمه «نهج البلاغه» به زبان ژاپنی شد. دهها مقاله درباره سیره اهل بیت و خاندان رسالت علیهم السلام در مطبوعات ژاپن به چاپ رسانید.

۶- برای پوشش اخبار روزانه کنگره نشریه‌ای به زبان‌های عربی و انگلیسی چاپ و توزیع می‌شد.

۷- همه مقاله‌هایی که خوانده می‌شد فوراً به چاپخانه داده می‌شد، یک مجلد از آن در ۳۲۰ صفحه برای مقاله‌های عربی و فارسی و ۹۳ صفحه برای مقاله‌های انگلیسی از چاپ بیرون آمد که اصل مقاله نگارنده در ص ۱۰۹ کتاب الاول دارزیدلنشر لندن ط الاولی ۱۴۱۰ هـ. ۱۹۹۰ م. آمده است. نیز همین مقاله در نشریه «الغدیر» ارگان مجلس اسلامی اعلای شیعی در لبنان عدد ۸-۱۴۹، ۱۴۱۱ هـ. ۱۹۹۰ م. ص ۹۷-۱۱۲ منتشر شد.

۸- کتابی در معنای «ولایت» از شیخ مفید از نشریات این کنگره است.

۹- از جمله مسائلی که در کریدورهای کنگره بحث‌انگیز بود هزینه آن بود. گفته شد که هزینه آن از تبرعات شیعیان کشورهای خلیج فارس و هدایای مراجع عظام تأمین گردید و همه هزینه را حدود چهار هزار پوند انگلیسی برآورد کردند.

و اما مقاله این جانب که به زبان عربی تحریر یافته بود تحت عنوان: «الغدیر فی متاهات ارباب السیر» چاپ شد و به خاطر اینکه سهم زبان

فارسی در این کنگره اندک نباشد، هیأت‌رئیس‌ه پیشنهاد کرد که مطالب خود را به زبان فارسی خلاصه بکنم. شاید مقاله این نوشته پیش از اینکه يك مقاله باشد، يك طرح و پیشنهاد است، زیرا هدف اصلی در این نوشته بیشتر ارائه طرخی برای تجدیدنظر در کتب سیره است. طرح از این قرار است: از بزرگترین سیره‌ها و معتبرترین آنها «سیره ابن اسحاق است که متأسفانه به وسیله ابن هشام تلخیص و براساس ذوق و سلیقه شخصی در کتاب اصلی ابن اسحاق تصرف کرد، از جمله متصرفات زیرا است که آرزومی کردیم این عمل انجام نمی‌شد:

الف- آنچه ذکری از رسول‌الله (ص) در آن نبوده و آیه‌ای درباره آن فرود نیامده از قبیل کتاب المبتدأ و اخبار و قصص مربوط به آغاز خلقت (به جز آنچه مربوط به فرزندان اسماعیل...)

ب- حذف حکایات مربوط به تاریخ مکه، تمام یا قسمتی از يك یا چند روایت. برخی از این روایاتی که حذف کرده است مربوط است به فضائل امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب علیه‌السلام.

ج- حذف اشعار بسیاری که به مناسبت وقایع آمده بود.

د- حذف اخبار و احادیثی که ابن اسحاق از افراد مطلع شنیده و نقل کرده ولی ابن هشام به سلیقه خود آنها را حذف کرده است.

ه- ابن هشام از آوردن اخبار و حکایاتی که ممکن بود «بعضی از مردم» را بیازارد اجتناب کرده است. یعنی ابن هشام که در دوران اوج قدرت خلفای عباسیان می‌زیسته است نمی‌توانسته است روایات ناخوشایند مربوط به خاندان عباسیان را ذکر کند.

اسارت عباس در جنگ بدر تصرفاتی دیگر انجام داده است که بر ارباب تحقیق پوشیده نیست. ای کاش ابن هشام در سیره ابن اسحاق اینگونه دخل و تصرف نمی‌کرد و خویش سیره‌ای جداگانه به رشته تحریر درمی‌آورد، و این میراث ارزنده اسلامی را اُبتَر نمی‌نمود.!!؟ با این مقدمه کوتاه طرح حقیر به کنگره و جهان اسلام این است که محققان همت کنند و سیره

ابن اسحاق را در کتابخانه‌های دنیا بیابند تا شاید بتوانند آن را مجدداً احیا کنند بویژه که منقولات از او را می‌توان در بسیاری از منابع اسلامی پیدا کرد. و استاد محترم دانشگاه و محقق بزرگوار آقای دکتر اصغر مهدوی در مقدمهٔ ارزندهٔ خود بر کتاب «سیرت رسول الله - ترجمه و انشای رفیع‌الدین اسحق بن محمد همدانی قاضی ابرقوه» به بسیاری از این منافع اشاره کرده‌اند.

نکته دیگری که در طرح خود به آن اشاره کرده‌ام یافتن قسمت‌های سقط شده از اثر ارزنده و معتبر تاریخ معروف «طبری» است. طبری در مقدمهٔ کتابش می‌نویسد:

«وليعلم الناظر في كتابنا هذا ان اعتمادی فی کل ما احضرت ذكره فيه مما شرطت انی راسهه فيه انما هو علی مارویت و من الاخبار... فما یکن فی کتابی هذا من خبر ذکرناه عن بعض الماضین مما یستتکره قارئه، اویستشفه سامعه، من اجل انه لم یعرف له وجهها فی الصحة و لا معنی فی الحقیقة، فلیعلم انه لم یؤت فی ذلك من قبلنا، وانما أتى من قبل بعض ناقلیه الینا وانما ادینا ذلك علی نحو ما أدى الینا».

این گفته صراحت دارد که امانت را همانگونه که اقتضا دارد رعایت کرده است و حب و بغض و مصلحت را در نقل آنچه به وی رسیده است کنار گذاشته است.

اما در جلد چهارم ص ۵۵۶ چاپ مصر = اروپا چنین می‌خوانیم:
ذکر ابن هشام... ان محمد بن ابی بکر کتب الی معاویة ابن ابی سفیان... ف ذکر مکاتبات جرت بینها کرهت ذکرها لما فیه مما لایحتمل سماعها العامة.

و همین موضع گیری را نیز در مقدمهٔ «سیرهٔ ابن هشام» ملاحظه می‌کنیم.

وانگهی مورخان اسلامی از قبیل ذهبی و یاقوت و ابن کثیر در السیره النبویه به این مطلب تصریح کرده‌اند که:
«بعض شیوخ بغداد قال بتکذیب خبر غدیر خم... وبلغ اباجعفر

[= الطبری] ذلك، فابتدأ بالكلام في فضائل علي بن ابي طالب وذكر طرق حديث غدیر خم (ياقوت).

وابوالفداء اسماعیل بن کثیر (۷۰۱-۷۷۴ ه.ق) در «السيرة النبوية» به مناسبت گفتگو از خطبه رسول الله (ص) در هیجدهم ذی الحجه در غدیر خم می افزاید:

وقد اعنتني بأمر هذا الحديث ابو جعفر محمد بن جرید الطبری صاحب التفسیر والتاریخ مجمع فيه مجلدین آورد «فيهما طرقه والفاظه...» همانگونه که ملاحظه می شود طبری حدیث غدیر را در دو جلد بررسی کرده است آیا معقول است چنین شخصیتی تنها از مراجعت رسول الله و حضور ایشان در غدیر خم ذکری به میان نیاورد؟! آیا امکان دارد که طبری، راویان و طرق حدیث غدیر را در دو جلد بررسی بکند، اما برای يك مرتبه هم نامی از «غدیر خم» در سرتاسر تاریخ قطور خود نبرد!!؟

با عنایتی که سیره نویسان به سنت رسول الله (ص) داشته اند و اقوال و افعال و تقاریر ایشان را با وسواس خاصی ثبت و ضبط می کرده اند چرا نسبت به ده روز یا دوازده روز از حیات ایشان سکوت کرده اند؟ آیا این مدت ده، دوازده روز از زندگانی رسول الله (ص) چرا و چگونه مفقود شده است؟؟ و چرا اثر طبری و آنها که پیش از وی بوده اند از شرح و توصیف حیات رسول الله (ص) از زمان پایان حجة الوداع تا روز وصول به مدینه مطلبی نمی یابیم..

اگر رسول اکرم در روز ۱۳ ذی الحجه از مناسک حجة الوداع فراغت یافته باشند (و بقولی سه روز دیگر را هم در مکه توقف داشته باشند) محتملاً روز بازگشت ایشان به مدینه روز شانزدهم و یا هفدهم ذی الحجة بوده است. و اگر فاصله مکه تا مدینه را ۵۰۰ کیلومتر در نظر بگیریم احتمالاً کم و بیش مدت ده روز این مسافت را پیموده اند، قطعاً در این مدت مسائلی برای همراهان و برای پیامبر (ص) روی داده است که می تواند خود سنت رسول الله (ص) باشد. ولیکن متأسفانه در آثار مورخان و سیره نویسان طبقه اول از جمله «طبری»، اثری نمی یابیم طبری گوید:

«فلما دخل ذو القعدة من هذه السنة - اعني سنة عشر - تجهز النبي الى الحج...» با ذکر چند روایت پاره‌ای از مسائل حج را روایت می‌کند و سپس در روایتی دیگر گوید: «فاری الناس مناسکهم واعلمهم سنن حجهم... و سپس به ذکر خطبه رسول خدا می‌پردازد. و در خاتمه گوید: فکانت حجة الوداع و حجة البلاغ» و از این پس نسبت به همه حوادث سکوت کرده است و از زمانی که رسول الله (ص) از مکه خارج شدند تا روزی که به مدینه رسیده‌اند خبری در تاریخ طبری دیده نمی‌شود. و از روزهایی که رسول اکرم باتفاق مسلمانان روی به مدینه نهادند روایتی نقل نکرده است بیت‌القصید در این جا است که آیا طبری با توجه به حساسیتی که نسبت به «حدیث غدیر خم» داشته است باز هم آن را عمداً مسکوت گذاشته است؟ که این احتمال بسیار بعید بنظر می‌رسد. و یا اینکه نسخه رایج تاریخ طبری نسخه کامل آن نیست و یا حداقل نسخه‌ای است که در آن دخل و تصرف شده است و محتملاً برخی از ناسخان طبق ذوق و سلیقه خویش از آن کاسته باشند؟! . پاسخ به این سؤالها نیازمند به تحقیق و پژوهش دارد. و امید است دانشمندان و محققان اسلام‌ی‌آستین همت بالا زنند و این حلقه مفقوده از حیات رسول اکرم و از سیره طیبه ایشان را بیابند. والله وراء القصد.

والسلام علیکم - دکتر سیدمرتضی آیت آزاده شیرازی

لندن - ۲۲ ذی‌الحجه ۱۴۱۰ = ۲۴ تیرماه ۱۳۶۹

پایان نامه

عنوان کامل پایان نامه : تولید ثروت در نظام اقتصادی اسلام.
نام و نام خانوادگی دانشجو : محمد غریبی.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر اسعد شیخ الاسلامی.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

این رساله با هدف بیان اهمیت و جایگاه تولید در نظام اقتصادی اسلام و معرفی راههای صحیح و ناصحیح آن، طی یک پیشگفتار و پنج فصل بشرح زیر، نگارش یافته است:

در فصل اول اصطلاحاتی چون تولید و ثروت مشروحاً تعریف شده‌اند.
فصل دوم به دو مسأله اساسی تولید یعنی «اهداف و انگیزه‌های تولید» و «تامین اهداف تولید» پرداخته است. در فصل سوم از عوامل تولید یعنی «طبیعت، انسان، و سرمایه» سخن بمیان آمده است؛ و فصل چهارم نگاهی دارد به اقسام تولید؛ و بالاخره در فصل پنجم چگونگی «کنترل و هدایت تولید» مورد بحث قرار گرفته است. در پایان رساله نیز یادداشتهای، فهرست آیات، روایات، منابع، و اعلام آورده شده است.

عنوان کامل پایان نامه : استخراج اصطلاحات فقهی کتاب کشف اصطلاحات الفنون و مقابله آن با فقه شیعه.

نام و نام خانوادگی دانشجو : صدیقه سجادی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو اصطلاحات فقهی یا اصطلاحاتی که به نحوی به فقه مربوط می شده از کتاب کشف اصطلاحات الفنون استخراج نموده است و اصطلاحات را از کتب مختلف شیعه و سنی تعریف نموده و بحثهای کلی پیرامون هر یک از آنها و نظر مذاهب مختلف در آن زمینه را ذکر نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق بخش‌هایی از کتاب مفاتیح المعایش و المكاسب از کتاب مفاتیح الشرائع.

نام و نام خانوادگی دانشجو : حسن سعید درودی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو بخش‌هایی از جلد سوم کتاب مفاتیح الشرائع را از مفتاح ۸۵۱ الی مفتاح ۹۰۰ ترجمه نموده، و نظرات ملامحسن فیض را با آراء سایر فقها مقایسه نموده و همچنین نظرات سایر فقها را مستقیماً از منابع اصلی آنها استخراج نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق مسائل نکاح از کتاب انتصار

سیدمرتضی

نام و نام خانوادگی دانشجو : نصیر کیائی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو در این پایان نامه مسائل نکاح از کتاب سیدمرتضی (علم الهدی) را ترجمه نموده و سعی نموده با مروری بر ابواب مرسوم مبحث نکاح، توضیحی کوتاه درباره مطالب مطروحه در این رساله بیان نماید.

عنوان کامل پایان نامه : اجاره و مقارنه آن در مذاهب پنجگانه.
نام و نام خانوادگی دانشجو : سیمین پور کبیریان.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر اسعد شیخ الاسلامی.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو در این رساله طی بررسی احکام اجاره در پاره‌های موارد، به کتب استدلالی فقهای مختلف مراجعه نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق - هبه، وقف، حبس، سکنی، عمری، رقبی، از کتاب مفاتیح الشرائع ملامحسن فیض.
نام و نام خانوادگی دانشجو : خلیل شهنائی امند.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو در این رساله مفاتیح مربوط به هبه - وقف، حبس - سکنی، عمری - رقبی، از کتاب مفاتیح الشرائع ملامحسن فیض را ترجمه و تحقیق نموده و در پاره‌های از موارد به منابع و مآخذ آن اشاره نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق از وصیت تملیکی و مفاتیح الشرایع.

نام و نام خانوادگی دانشجو : سید فضل اله حسینی برهائی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

نویسنده در این پژوهش بخش وصیت تملیکی از کتاب مفاتیح الشرائع را ترجمه و تحقیق نموده و در پاره‌ای از موارد به منابع و مآخذ آن اشاره کرده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق کتاب امر به معروف ونهی از منکر از کتاب جواهر الکلام.

نام و نام خانوادگی دانشجو : عذرا حدادیان.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فیض.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو در این رساله کتاب امر به معروف ونهی از منکر از کتاب جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام تألیف شیخ محمد حسن نجفی را ترجمه و تحقیق نموده است و در پاره‌ای از موارد به منابع و مآخذ آن اشاره نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : روش‌شناسی تفاسیر موضوعی و تحقیق در مبانی آن
 نام و نام خانوادگی دانشجو : سیدهدایت اله جلیلی شریفی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سیدمرتضی آیت‌اله زاده شیرازی.
 مقطع تحصیلی : فوق لیسانس.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

تحقیق حاضر نگاهی است پسینی به پدیده‌ای که در عصر ما اصطلاح مستحدث «تفسیر موضوعی» نام گرفته است. نویسنده در این تحقیق، تفاسیر موضوعی را در مقام «تحقق» نه «تعریف» به نظاره نشسته است و جنبه‌های روش شناختی، ارکان معرفتی و مبانی تئوریک و نظری آن را کاویده است. چهارچوب تحقیق مذکور، از یک «مدخل» - که حاوی مباحث نه گانه مقدماتی است - و سه مرحله اساسی «توصیف»، «تبیین» و «توصیه» تشکیل یافته است. در مرحله توصیف ده نمونه از تفاسیر موضوعی معرفی و گزارش شده‌اند و مرحله «تبیین» نیز در سه گام پیموده شده است: ۱- تعریف ۲- ارکان معرفتی ۳- مبانی تئوریک. نویسنده در مرحله واپسین، مفسرین را به تأمل در توصیه‌هایی روش‌شناختی در حیطه تفسیر موضوعی فراخوانده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق کتاب «مفحمات الاقران فی مبهمات القرآن» از جلال الدین سیوطی.

نام و نام خانوادگی دانشجو : محسن قاسم پور.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

در این رساله کوشش شده - با تکیه بر احادیث و تواریخ - مواردی از قبیل اشخاص، امکنه، اقوام و قبائل که در قرآن به نحوی مبهم و نامشخص یاد شده، روشن گردد، و چون نویسنده متن کتاب از کنار آیاتی که طبق تعریف سیوطی از «مبهمات» به شمار است به سادگی گذشته، نویسنده رساله، آنها را تبیین نموده و ثابت کرده که آیات یاد شده درباره اهل البیت (علیهم السلام) وارد شده است. و نیز سعی کرده است تعلیقاتی بر موارد مختلف این کتاب بنویسد.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق و تعلیق بخش اول کتاب
 «کشف الارتباب عن تحریف کتاب رب الارباب».
 نام و نام خانوادگی دانشجو : امیر جودی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

تاکنون فقط دو نسخه از این کتاب شناخته شد، و نویسنده رساله با
 کوشش و دقتی درخور، نیمه اول متن را علاوه بر ترجمه، به گونه ای مبسوط
 و گسترده به تحقیق گرفته و با استفاده از منابع متعدد در جهت اثبات نظریه
 مؤلف در جهت حقانیت عدم تحریف قرآن و رد بر «فصل الخطاب» مطالب
 مفید و سودمند آورده است.

سخن در این بخش تا قسمتی از مقال اول ادامه یافته است.

عنوان کامل پایان نامه : مباحث تفسیری سیدمرتضی «علم الهدی».
 نام و نام خانوادگی دانشجو : محسن صمدانیان.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

با توجه به پراکنده بودن مباحث تفسیری سیدمرتضی (ره). در این
 رساله فهرستی از آیات مورد بحث این دانشمند از کتب مختلف فراهم
 آمد، و تحقیق لازم درباره آنها انجام گرفت و سعی شد ابیاتی که دانشمند
 یادشده بدانها استشهاد نموده ترجمه شد و گویندگان این اشعار شناسائی
 شوند، و منشأ آراء او معلوم گردد، و عبارات و اصطلاحات مشکل حل گردد،
 و اعلام و اشخاصی در متن کتاب آمده معرفی گردد. این رساله در مقدمه
 دارای ترجمه احوالی از سیدمرتضی نیز می باشد.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق کتاب مفتحات الاقران فی مبهمات القرآن.

نام و نام خانوادگی دانشجو : محسن قاسم پور راوندی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

بررسی مبهمات در قرآن که عمدتاً با الفاظی به صورت کنایه و اشاره در قرآن آمده است در قالب کتابی توسط سیوطی مفتحات الاقران فی مبهمات القرآن ارائه گردیده است. اینجانب ضمن ترجمه این کتاب به نقد و بررسی اقوال سیوطی که بر مبنای حدیث و تاریخ استوار بوده، پرداختم و در جاهایی که می بایستی به آراء و نظریات مفسرین و مورخین دیگر که احیاناً با نظر مؤلف همسوئی نداشته اشاره نموده ام.

عنوان کامل پایان نامه : بررسی مسائل کلامی کشاف و مقایسه آن با کلام شیعه.

نام و نام خانوادگی دانشجو : هادی آقا جانیان ملامتی.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید مرتضی آیت اله زاده شیرازی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

نویسنده در این پایان نامه کتاب خود را در چهار فصل و یک خاتمه آورده است. فصل اول: شرح حال زمخشری فصل دوم: مسائل مورد اتفاق معتزله فصل سوم: مسائل مورد وفاق کلامی کشاف فصل چهارم: جهات افتراق مسائل کلامی معتزله و کشاف با شیعه. جاتمه: دیدگاه صاحب کشاف سنت به اهل بیت (ع).

عنوان کامل پایان نامه : زن از دیدگاه نهج البلاغه.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : فاطمه - علائی رحمانی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمدباقر حجتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

بررسی مطالب ارائه شده پیرامون مسئله زن در نهج البلاغه - بررسی موقعیت سیاسی ایراد خطب مربوط به زن (به عنوان مثال خطبه ۸۰ (فی ذم الشاء) بعد از جریان جنگ جمل و عایشه بوده است). - بررسی قضایای خارجی در این خطب - بررسی مسئله نقصان ایمان - نقصان عقل و نقصان ارث و نقدی بر گفتار ابن ابی الحدید و این میثم پیرامون این مطالب و رد نظریه آنان - بررسی مسئله شر بودن زن و رد آن از دیدگاه قرآن - بررسی لحن و مخاطبین خطبه - جمع بندی مطالب.

عنوان کامل پایان نامه : بحثی تحلیلی درباره قیاس برهانی، تجربه و استقراء.

نام و نام خانوادگی دانشجو : محمدعلی عباسیان چالشتری.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر نجفقلی حبیبی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

در این رساله ثابت گردیده است که تنها راه استدلال و تصمیم به طریق قیاسی و سیر از عام به خاص می باشد، حتی در استقراء. از سوی دیگر ثابت شده است که تنها در صورتی که میان موضوعات تجربه با موضوعات استقراء تمایز ماهوی قائل گردیم، یعنی موضوع مجرجات را تنها تأثیر و تأثرات بدانیم، می توانیم به کشف و یافتن علیت در جهان مادی نائل گردیم. علاوه بر این درباره ارتباط حد و برهان آشکار گردیده است که تنها راه علم به ماهیات (اکتساب حدود ماهوی) توسط علم به فردی از آنها بدست می آید و لا غیر.

عنوان کامل پایان نامه : «ذاتی و عرضی در باب برهان و ایساغوجی از دیدگاه ابن سینا».

نام و نام خانوادگی دانشجو : سید محمد رواضتی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر احمد بهشتی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

در این رساله آراء و نظریات ابن سینا درباره ذاتی و عرضی در باب برهان و ایساغوجی بطور مشروح بیان گردیده و علاوه بر این در مبحث «ذاتی با برهان» سخنان صدر المتألهین (ره) در دفاع از شیخ الرئیس ذکر شده، و نیز نظریه مرحوم علامه طباطبائی درباره «ذاتی با برهان» مورد نقد و بررسی قرار گرفته است.

در مقدمه رساله مزبور به تاریخچه پیدایش منطق و تطورات آن تا زمان ابن سینا بطور خلاصه پرداخته شده است.

عنوان کامل پایان نامه: ترجمه و تحقیق سه عائده از کتاب عوائد الایام - فاضل نراقی (ره).

نام و نام خانوادگی دانشجو : سید مرتضی امامی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر حسین گوگانی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

۱- ترجمه و تحقیق عائده حجیت خبر واحد.

۲- ترجمه و تحقیق عائده آیا در معاملات نیاز به اجراء صیسه هست؟

۳- ترجمه و تحقیق عائده اقرار.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق مباحث صید، حبایح و ضحایح
 از کتاب خلاف شیخ طوسی (ره).
 نام و نام خانوادگی دانشجو : سید کمال علایی موسوی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر جابری .
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : الهیات - فقه و مبانی حقوق

موضوع کار ترجمه و تحقیق بود. ابتدا خود متن مباحث صید، ذبایح و ضمایح از کتاب خواف شیخ طوسی ترجمه شد و نکات پیچیده آن توضیح داده شد. شرح حال اعلام نیز داده شده است. به دنبال ترجمه و شرح حال اقوال و منابع احادیث بررسی گردید و مصطلحات فقهی و اصولی نیز شرح داده شد. علاوه بر آن برای مسائل کتاب خلاف عناوین مطابق با آن در نظر گرفته شد. رساله به همراه فهرست مطالب آیات و روایات، مصطلحات فقهی و اصولی - اسلام - منابع و مآخذ می باشد.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق مباحث قرض، سلف، سلم ، حجر، تفلیس از کتاب خلاف شیخ طوسی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : حمیدرضا زاهدی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر حسین گوگانی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

کار اصلی پایان نامه مربوط به ترجمه سلیس و روان از مباحث بالا از کتاب خلاف شیخ طوسی بود که همراه آن تحقیق کامل راجع به مطالب و موضوعات و پیدا کردن مراجع اقوال علماء و فقهاء بود که از مراجع دست اول استفاده شده بود، همچنین پیدا کردن مراجع احادیث و روایات به همراه فهرست اعلام و مراجع.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق پیرامون ابواب مضاربه - مسافات - اجاره - مزارعه از کتاب شریف خلاف شیخ طوسی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : عبدالرسول ریانی نجف آبادی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر اسعد شیخ الاسلامی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

مطالب کتاب شامل مقدمه مفصل راجع به مضاربه که تحلیل فقهی و حقوقی مفصلی راجع به این عقد بعمل آمده و سپس مسائل مطروحه در باب مضاربه از کتاب خلاف ترجمه شده و مستند اقوال مذکور در متن را از کتاب شیعه و سنی بدست آورده و در پاورقی آورده ام. راجع به دو کتاب مساقات و اجاره مقدمه ای نیاورده ام و صرفاً به ترجمه و تحقیق آن پرداخته و برای عقد مزارعه نیز مقدمه مختصری آورده ام و در این دو مقدمه (مضاربه و مزارعه) به مسائل غیر مذکور در متن کتاب پرداخته ام بطوری که بنظم مسئله ای نبوده که بطور کلی در این باب مطرح بوده باشد ولی به نحوی مطرح نشده باشد. در پایان کتاب شامل فهرستها می باشد: فهرست اعلام - فهرست مندرجات - فهرست آیات و روایات.

عنوان کامل پایان نامه: ترجمه و تحقیق کتاب مفاتیح المعاش، پیرامون اجاره، جعاله، صلح، سبق، رمایه و اقاله، از کتاب مفاتیح الشرائع ملامحسن فیض.

نام و نام خانوادگی دانشجو : ابوالحسن مجتهد سلیمانی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما: حجت الاسلام والمسلمین گوگانی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

همانگونه که از عنوان پیداست رسالهٔ مزبور در رابطه با ترجمه و تحقیق کتاب مزبور بوده که ابتدا بصورتی واضح در عین رعایت امانت ترجمهٔ صحیح صورت گرفته و آنگاه در پاورقی‌ها کار تحقیقی بصورت زیر انجام شده است که ابتدا مراجعه به کتب لغت معتبر شده و لغات مربوط معنی گشته و آنگاه به آراء حضرات فقهاء عظام روی آورده و نظریات حضرات سیدمرتضی و شیخ مفید و شیخ طوسی و محقق حلی و علامه حلی و شهیدین و صاحب کنزالعرفان و صاحب جواهر گرفته است و کلا رساله در سه بخش مقدمه و متن اصلی و خاتمه تهیه گشته است.

عنوان کامل پایان نامه : ولایت فقیه و نظرات برخی از فقهای بزرگ دربارهٔ آن.

نام و نام خانوادگی دانشجو : علیرضا هدائی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : حجت الاسلام والمسلمین گوگانی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

اثبات و بیان اینکه بسیاری از احکام اسلامی بعد سیاسی - اجتماعی دارد، و اجرای آنها منوط به تشکیل حکومت است، و اینکه خود پیامبر (ص) نیز حکومت تشکیل داده‌اند و ائمه (ع) نیز در صدد تشکیل حکومت بوده‌اند، و اینکه اسلام از همکاری با حکومت‌های جائز و غیر الهی جز در حد ضرورت منع کرده است؛ پس اسلام برای حکومت طرح و برنامه دارد. آنگاه بررسی روایاتی که ولایت فقیه را اثبات می‌کنند و بررسی مناصب و شئون و شرایط فقیه.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق مسائل حد شرب مسکر، سرقت، محاربه و فریه از کتاب مختلف.

نام و نام خانوادگی دانشجو : مرضیه فراهانی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر محسن جابری عربلو.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

نویسنده در این رساله به ترجمه نظریات و اقوال مورداختلاف فقهای صاحب نظر و مشهور پیش از زمان علامه حلی (ره) و قول مختار و مرجح ایشان در کتاب «مختلف الشیعة» پرداخته، و ضمن تفکیک و مجزی نمودن اقوال از یکدیگر، درپاورقی به اکثر منابع و مآخذ آنها اشاره نموده است. رساله فوق الذکر شامل: ۱۲ مسئله در حد شرب مسکر، ۳۶ مسئله در حد سرقت، ۶ مسئله در حد محاربه، و ۲۴ مسئله در حد فریه می باشد، و تمام مسائل عنوان گذاری شده است.

عنوان کامل پایان نامه : تحقیقی پیرامون ادله عقلیه در اصول فقه و مذاهب اسلامی.

نام و نام خانوادگی دانشجو : محمدباقر مهدیان.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر اسعد شیخ الاسلامی.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : فقه و مبانی حقوق اسلامی.

دانشجو رساله را با طرح و بررسی آیات و روایات وارده درباره عقل و اهمیت آن و نیاز انسان به این موهبت الهی شروع کرده و در ادامه، عقل و ادله عقلی مورد بحث اصولیون و حسن و قبح عقلی مورد بحث متکلمین را به رشته تحریر درآورده و به نتایجی به شرح ذیل نائل شده:

۱- ادله عقلیه با بحث قیاس و انواع و ارکان قیاس و علت و اوصاف قیاس و نوع مقبول و مردود آن ادامه یافته و دلائل مدافعین و منکرین حجت قیاس را بیان نموده و سپس با طرح استحسان و اسطصلاح (مصالح مرسله) به شرائط و اوصاف آنها اشاره رفته و موارد محل توافق (علماء

شیعه و سنی) در بیان و استفاده از این مباحث بیان شده. موضوع دیگر که مورد بحث قرار گرفته، سذرائع است که جایگاه خاصی را در مبحث ادلیه عقلیه اهل سنت اشغال کرده است. پایان بخش رساله (ادله عقلیه) دستاوردهای تحقیقی مقاله است که برداشت‌ها و نظرات نویسنده را از فرازهای مشترك و دیدگاههای هماهنگ علماء اصولی و برخی موارد اختلاف را بیان و درج نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : سلطه ترکان بردستگاه خلافت عباسی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : سید احمد رضا خضری.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر نورالله کسائی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : تاریخ و تمدن ملل اسلامی .

موضوع این رساله مربوط به یک دوره مهم از تاریخ خلافت اسلامی است که در آن غلامان ترك نفوذی فوق العاده و استبدادی بر خلفای عباسی پیدا کردند، بدنبال دوره نفوذ ایرانیان در دستگاه خلافت عباسی که از زمان خلافت سفاح ۱۳۲ ه.ق تا پایان خلافت مأمون (۲۱۸ ه) بطول انجامید اعتماد خلفا نسبت به عنصر ایرانی بخاطر شورشهای استقلال طلبانه‌ای که انجام دادند، از میان رفت، بدین خاطر معتصم (۲۱۸-۲۲۷ ه) به عنصر ترك روی آورد و آنان را در همه امور لشکری و کشوری برآورد و این سلطه و نفوذ در زمان خلفای بعد از معتصم که از قدرت و صلابت کمتری برخوردار بودند به نهایت رسید که منجر به تحولات بزرگی در امور سیاسی، نظامی، علمی و فرهنگی در قلمرو اسلام گردید و مقدمات را برای راهیابی ترکان سلجوقی به دنیای اسلام فراهم کرد.

عنوان کامل پایان‌نامه: ترجمه کتاب فتوح الاسلام لبلاد العجم وخراسان منسوب به محمد بن عمرو اقدی، همراه با تحقیق درباره مؤلف و منابع آن. نام و نام خانوادگی دانشجو: علی بیات.

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی: تاریخ و تمدن ملل اسلامی.

موضوع کتاب چنانکه از نامش پیداست درباره فتح سرزمین ایران به دست اعراب مسلمان در دوره خلافت ابوبکر، عمر و عثمان است. در میان آثاری از همین نوع، کتاب دربردارنده اطلاعات گرانبهایی است که در منابع دیگر کمتر به چشم می‌خورد. مطلب مهم آنکه نام واقعی صاحب مغازی متوفی ۲۰۷ ق. به عنوان مؤلف کتاب آمده است؛ اما در تحقیق انجام شده روشن شد که این کتاب نمی‌تواند از او باشد.

عنوان کامل پایان‌نامه: ترجمه و تحقیق فصل اول و دوم کتاب تراژدی ابلیس و تبرئه او.

نام و نام خانوادگی دانشجو: سیدامیراکرمی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر فتح‌الله مجتبائی.

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی: ادیان و عرفان.

مسئله ابلیس یا شیطان از جهت ارتباط آن با مسائل کلامی و تفسیری مهمی همچون جبر و اختیار و شرور، از جهات مختلف حائز اهمیت است. اما تاکنون کتاب مستقلی که به قدر مقدور این جهات را مورد کاوش قرار داده باشد، تألیف نشده است. پیتراون (نویسنده کتاب مورد ترجمه) به این موضوع مهم پرداخته و در کتاب خود که دارای سه فصل است، ابتدا جنبه‌های تفسیری، روایی و اخلاقی ابلیس را مورد بحث قرار داده و در

فصل سوم به ابعاد عرفانی این موضوع پرداخته است. فصل اول و دوم این کتاب تحت عنوان زندگینامه اسطوره‌های ابلیس و ابلیس اعور، همراه با رجوع به منابع مورد استفاده مؤلف، ترجمه شده است.

عنوان کامل پایان نامه : تحول در اصول اعتقادی مذهب کاتولیک.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : علیرضا شرفی جم.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر مجتبائی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : ادیان و عرفان.

بر اساس نهضت پروتستانتیسم که در قالب انقلابهای گوناگون در جهان مسیحیت نمودار شد تغییراتی در مذهب کاتولیک بوجود آمد در این رساله ابتدا نهضت‌های مختلفی که از حدود قرن دهم مسیحی شروع شده پرداخته و سپس به نهضت‌های عمده پروتستانی نظیر کالونیسیم، لوتریسم و ... اشاره شده و سپس بطور کامل در مورد تاثیر این نهضت‌ها در روند کاتولیک سخن رانده شده و در مجموع به نقاط ضعف و قوت دو نظام عمده کاتولیک و پروتستان اشاره شده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه کتاب شفاء السائل لتهدیب المسائل ابن خلدون و تحقیق تحلیلی در موضوعات تاریخی و اصطلاحات عرفانی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : امیره ضمیری.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر فتح‌الله مجتبائی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : ادیان و عرفان.

این رساله در خصوص پیدایش تصوف و سیر تکاملی آن بحث می‌کند پدیده تصوف را از دوران اولیه اسلامی بیان می‌دارد و مجاهدات رابه‌سه مرحله تقسیم می‌کند که دو مجاهده تقوی و استقامت را اسلامی و در خط

شریعت می‌داند. مجاهدۀ سومی را که مجاهده کشف است خطرناک و از جانب شرع منع شده اعلام می‌دارد.

عنوان کامل پایان نامه : ارزیابی و بررسی تفسیر عیاشی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : رضا رستمی زاده.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید مرتضی آیت‌الله زاده شیرازی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

تفسیر عیاشی از مهمترین تفسیر به‌مأثور شیعی است و شرح حال نویسندگان و سرنوشت این تفسیر از نظر بحث و بررسی مبهم است لذا نویسنده با استمداد از متن تفسیر و سایر تحقیقاتی که درباره مؤلف و کتاب وی شده است به جستجوی از افکار و آراء وی در خلال تفسیر پرداخته و از جهتی روش تفسیری ار را بیان کرده است و به‌مناسبت به شرح و بیان موقع اجتماعی و علمی سمرقند و عیاشی پرداخته.

عنوان کامل پایان نامه : ظرائفی از نحو و لغت و اثر آن در ترجمۀ قرآن کریم.

نام و نام خانوادگی دانشجو : حمیدرضا مستفید.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر آذر نوش آذرتاش.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

بعضی کلمات قرآن کریم در زمان نزول قرآن دارای معنایی بوده‌است که این معانی کم‌کم و در طول زمان مفاهیمی به‌خود گرفته‌اند که با آنچه در آن زمان، اعراب معاصر نزول قرآن می‌فهمیده‌اند مغایر می‌باشد. مثل کلمه «الرحمن» که امروزه بحث در این است که آیا این کلمه صیغه مبالغه

است یا صفت مشبیه و بر اساس این دو نظریه بحث می کنند که این کلمه دلالت دارد بر رحمت عامه یا غیر آن و می گویند رحمن الدنيا والاخرة و رحیم الاخرة و نظائر اینها. در حالیکه با تتبع می توان این احتمال را مطرح کرد که این کلمه اصلاً در آن زمانها به صورت يك علم و لقب بوده نه وصف. و هکذا معنی کلمات دیگر.

عنوان کامل پایان نامه: تحقیقی درباره امثال و قصص قرآن و اهمیت آن از نظر تعلیم و تربیت.

نام و نام خانوادگی دانشجو: صدیقه زارعی محمودآبادی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث.

در این رساله نظری به امثال و قصص قرآن از جهت تربیتی شده و اهداف قرآن مجید در این خصوص مورد توجه قرار گرفته است. نخست مطالبی کلی در زمینه تعلیم و تربیت ذکر شده و پس از آن شیوه قرآن در بیان امثال و قصص مورد بررسی قرار گرفته و در خاتمه نیز مواردی بعنوان نمونه، از کتب تفاسیر، گردآوری شده است.

عنوان کامل پایان نامه: جمع و تدوین قرآن کریم.
 نام و نام خانوادگی دانشجو: نادر مجتبی ثمرین.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر آذر نوش.
 مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث.

نامبرده در این رساله فصل دوم از مقدمه تفسیر آلاء الرحمن مرحوم بلاغی را در محور جمع قرآن ترجمه و تحقیق و بررسی نموده است.

عنوان کامل پایان نامه : جمع و تدوین قرآن.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : احمد فغانی .
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر جعفر سامی الدبونی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

این رساله مشتمل بر ۶ بخش است: بخش اول درباره شناخت قرآن و معرفی قرآن از زبان قرآن و رسول خدا (ص) وائمه (ع). بخش دوم درباره معانی جمع قرآن و در رابطه با حافظان قرآن بحث شده. بخش سوم به نگارش قرآن در زمان رسول خدا (ص)، ادله گردآوری قرآن در زمان رسول اکرم - کاتبان قرآن، ادله مخالفان جمع قرآن در زمان رسول خدا می باشد. بخش چهارم نگارش قرآن همزمان با خلافت ابی بکر. بخش پنجم نگارش قرآن در زمان عثمان، تعداد مصاحف عثمانی و ادله توقیفی و اجتهادی بدان ترتیب سوره ها و آیات قرآن. بخش ششم جمع قرآن در زمان علی (ع). چگونگی مصحف علی (ع) و سرنوشت مصحف مورد بحث قرار گرفته است.

عنوان کامل پایان نامه : جمع قرآن «نقد و بررسی نوع هیجدهم کتاب «الاتقان فی علوم القرآن»».

نام و نام خانوادگی دانشجو : مریم ایمانی خوشخو.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

در این رساله ضمن بهره گیری از روایات و آراء واقوال فریقین و نقد آنها، تحقیقی پیرامون کیفیت جمع و تدوین قرآن کریم صورت گرفته است، و چون جمع قرآن برای نخستین بار به شخص خاصی منسوب است که مستند

آن نمی‌تواند چندان مورد قبول باشد نویسنده رساله کوشیده است ثابت نماید که این جمع در زمان نبی اکرم (صلی الله علیه وآله وسلم) صورت گرفته، و ترتیب و تنظیم آن طبق قرآن موجود به دستور آنحضرت بوده است، دانشجوی مذکور از نود و هفت مأخذ در تدوین این رساله بهره برده است.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق و تعلیق بخش دوم کتاب «کشف الارتیاب عن تحریف کتاب رب الارباب».

نام و نام خانوادگی دانشجو : پریچه ساروی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

نویسنده این رساله مانند نویسنده بخش اول آن، علاوه بر ترجمه متن به صورت گسترده با استفاده از منابع معتبر، مطالب آنرا مورد نقد و تحقیق قرار داده، و در جهت اثبات عدم تحریف قرآن و رد بر کتاب «فصل الخطاب» مباحث سودمندی را ارائه کرده است. این بخش از رساله شامل فهرس لازم و مصادر تحقیق هر دو بخش می‌باشد.

عنوان کامل پایان نامه : افسانه غرنیق.

نام و نام خانوادگی دانشجو : فاطمه تهامی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : استاد علی دوانی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

موضوع این رساله، داستان معروف به «افسانه غرنیق» است که در طول تاریخ اسلام دستاویز همه مخالفان و منافقان و معاندان بوده است. این رساله، منشأ و تسری و گسترش این افسانه معجول را بررسی و با دلایل نقلی و عقلی، بطلان و ساختگی بودن آن را ثابت می‌کند.

عنوان کامل پایان نامه : ترجمه و تحقیق شطری از کتاب «تلخیص-
البيان في مجازات القرآن».

نام و نام خانوادگی دانشجو : مرتضی پولاد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

نویسنده رساله حدود یکصد و پنج صفحه متن اصلی را - که حاوی
پانزده جزء قرآن کریم می باشد - به فارسی روان ترجمه کرده، و در موارد
زیادی که نیاز به تحقیق و بررسی راجع به آنها احساس می شد به تحقیق
پرداخته و مطالبی که احیاناً از مؤلف فوت شده بود در مورد شواهد
تدارك کرده است.

عنوان کامل پایان نامه : صوفیه و مکتب و روش آنها در تفسیر.

نام و نام خانوادگی دانشجو : سید نورالدین ابطحی.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.

مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.

رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

از آنجا که تفاسیر صوفیه مورد قدح و طعن قرار گرفته، نویسنده
رساله نخست درباره مکتب و مسلک آنها گفتگو کرده است؛ لذا در بخش اول
راجع به مفهوم لغوی و اصطلاحی تصوف سخن به میان آورده و به ترتیب
در بخشهای دیگر، مسأله کشف و شهود، و آنگاه مکتب و روش تفسیری
صوفیه و عرفاء آمده، و در پایان به طور فهرستوار، بخشی از کتب
تفسیری صوفیه معرفی شده است.

عنوان کامل پایان نامه : قضایای ثلاث (ذهنیه - خارجیه - حقیقیه).
 نام و نام خانوادگی دانشجو : محمد حسین ایراندوست.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر نجفعلی حبیبی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

ابتدا بحثی پیرامون قضایای حملیه و تقسیم‌بندی آن (به لحاظ موضوع) صورت گرفته و سپس تعاریف قضایای ثلاث را از کتب علماء منطق استفساء نموده و ضمن نقد و بررسی آنها به اشکالاتی که متوجه تقسیم‌بندی و تعاریف این قضایاست پرداخته‌ام، سپس مناط صدق قضایای ثلاث را از دیدگاه فلاسفه اسلامی و آنگاه بحث تطبیقی در مورد مناط صدق پرداخته‌ام.

عنوان کامل پایان نامه : استقصاء موارد اختلاف عمده بین متکلمین و فلاسفه در رابطه با ذات و صفات الهی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : عین‌الله خادمی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر احمد بهشتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

رساله مشتمل بر یک مقدمه و دو بخش است.

الف - در مقدمه رساله فرق بین فلاسفه و کلام از دیدگاه اندیشمندان اسلامی مطرح شد و سپس طرق مختلف اثبات وجود خدا توسط فلاسفه، منجمله برهان صدیقین و مراحل تکاملی آن مورد بحث قرار گرفت.

ج - در بخش دوم رساله، ابتدا بطور مفصل مباحث کلی صفات - آیا می‌توان برای خدا صفتی اثبات کرد یا نه؟ معیار اثبات یا نفی صفاتی برای خدا چیست؟، صفات زائد بر ذاتند یا عین ذات - بطور تطبیقی مورد بررسی و سپس به مقایسه و تطبیق و تئوریهای مختلف متکلمین و فلاسفه درباره تک تک صفات کمالیه پرداخته شد.

عنوان کامل پایان نامه : تعیین مصداق در فلسفه اولی -
 نام و نام خانوادگی دانشجو : محمدرضا صالح نژاد.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر عبدالکریم سروش.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

موضوع این رساله تعیین مصداق در فلسفه اولی است. مراد از تعیین مصداق شناخت مصادیق مفاهیم متافیزیکی است. به سخن دیگر وقتی از تعیین مصداق می پرسیم حقیقتاً پرسیده ایم آیا می توان جامه های متافیزیکی چون علت، معلول، حادث، قدیم، مجرد مادی، جوهر، عرض را برتن اشیاء و حوادث این عالم پوشاند. یا متافیزیک اساساً روشی برای پوشاندن این جامه ها برتن اشیاء ندارد. پاسخ این رساله به پرسش مذکور منفی است. در این حال متافیزیسی ها هیچ سخن حمله درباره جهان حاضر نمی توانند ادعا کنند، و همه مدعیات آنها لزوماً صورت شرطی دارد. این مسأله دنباله های فراوانی برای متافیزیک دارد. از جمله اینکه متافیزیسی ها نمی توانند به اثبات وجود شیئی کامیاب شوند و نه می توانند جهان کنونی را تبیین معقول و ضروری نمایند. مثلاً بگویند ربط حادث به قدیم چگونه است.

عنوان کامل پایان نامه : رئالیسم در فلسفه اسلامی و پیچیدگی شناخت -
 نام و نام خانوادگی دانشجو : سیدمرتضی مردیها.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر عبدالکریم سروش.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

در فلسفه اسلامی رئالیسم ساده در مقابل ایده آلیسم مطلق و حتی سفسطه قرار می گیرد و به بداهت اولی و غرابت دیگری حکم می شود،

در حالیکه این دو به یک اندازه دفاع ناپذیرند. به موازاتی که از این دو وحد نمائی فاصله بگیریم به رئالیسم پیچیده و ایده آلیسم معرفت شناختی می رسیم که افقهای نزدیکی دارند و در مقابل نقد خالص فلسفی بیشتر پایدارند. مدعای اصلی رساله فوق این است که هم ذهن و هم عین پیچیده تر از آن است که فلاسفه اسلامی پنداشته اند و به همین دلیل اولاً رئالیسم خام که ناشی از ساده انگاری این هردو است قابل دفاع نیست ثانیاً اگر هم چنین نباشد، به وسیله استدلالاتی چون وجود ذهنی و بطلان هم قابل اثبات نیست.

عنوان کامل پایان نامه : مقدمه ای در تاریخ علوم تفسیر.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : بهمانعلی دهقان منگابادی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر جعفر سامی الدبونی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

پایان نامه در سه فصل تنظیم گردیده است: فصل اول در مورد تفسیر، تأویل و معانی لغوی و اصطلاحی آن می باشد. فصل دوم درباره آغاز تفسیر و مراحل اولیه آن و مسائلی راجع به سرگذشت حدیث و تفسیر بحث شده در این فصل سه بخش مجزا آورده شده، بخش اول با عنوان اهل بیت مفسرین واقعی قرآن، بخش دوم در خصوص جلوگیری از نشر و کتابت حدیث، بخش سوم در مورد رواج اسرائیلیات و مسیحیات و ظهور داستان-پردازان گفتگو شده. فصل سوم در مورد مفسرین طبقه اول (صحابه) و مفسرین طبقه دوم می باشد و شرح حال هر یک بطور مختصر و اجمال آورده شده است.

عنوان کامل پایان نامه: ساختمان معنایی مفاهیم اخلاقی - دینی در قرآن.
 نام و نام خانوادگی دانشجو: سید حبیب‌الله احمدپناه
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر آذرتاش آذرنوش.
 مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث.

دانشجو کتاب ساختمان معنایی مفاهیم اخلاقی - دینی در قرآن تألیف توشیهیکو ایزوتسو استاد دانشگاه مک‌گیل و دانشگاه کیو را ترجمه نموده است و رساله خود را بدین ترتیب تهیه نموده: ۱- پیشگفتار
 ۲- شرح حال نویسنده ۳- دیدگاه ایزوتسو نسبت به پیامبر اسلام (ص)
 ۴- هدف از این تحقیق ۵- مدخل که در ۷ فصل می‌باشد.

عنوان کامل پایان نامه: پژوهشی در تفسیر العسکری.
 نام و نام خانوادگی دانشجو: محمد مسعود رهنمای منفرد.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما: دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی: علوم قرآن و حدیث.

دانشجو در این رساله در تفسیر العسکری منسوب به امام ابو محمد حسن بن علی عسکری (ع) پژوهش نموده و عناوین رساله نامبرده عبارتند از:
 ۱- پیشگفتار ۲- اهمیت و پایگاه تفسیر مآثور ۳- گزارشی از نحوه تدوین و عناوین برجسته تفسیر العسکری ۳- بررسی سلسله سند روایی تفسیر ۴- نظر اساطین رجال، حدیث و تفسیر ۵- بررسی و نقد اعتراضات مطروحه پیرامون محتوای تفسیر ۶- روایحی چند از بوستان به یغمارفته.

عنوان کامل پایان نامه : بررسی طرق توفیق عقل و وحی در خداشناسی
اسفار.

نام و نام خانوادگی دانشجو : سمیه طهماسبی.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر غلامرضا اعوانی.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

ابتداء سیری از تاریخچه مکتب توفیق عقل و وحی در ادیان و فلسفه های یهودیت و مسیحیت و متکلمین و فلاسفه اسلامی بیان شده است تا اهمیت و نظر از دیدگاه ملاصدرا جایگاه واقعی خود را پیدا کند و آنگاه بحث مستوفی در زمینه روش تفسیری و فلسفی ملاصدرا بعمل آمده و در نهایت چگونگی توفیق قرآن و برهان از نظر ملاصدرا در مواردی خاص از بحث خداشناسی اسفار مورد کنکاش قرار گرفته است و در پایان داوریهایی انجام شده است.

عنوان کامل پایان نامه : صناعت برهان.
نام و نام خانوادگی دانشجو : مریم خوشدل روحانی.
نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر نجفقلی حبیبی.
مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

دانشجو درباره صناعت برهان در این رساله به تفحص پرداخته و بخشی از مبحث مورد نظر را به نظریات جدید که پیرامون آن مطرح شده اختصاص داده است و رساله خود را بر سه بخش تدوین نموده : ۱- کلیات شامل سوابق تاریخی و تعریف برهان و جایگاه برهان در منطق ۲- بخش دو مדר مبادی برهان ۳- بخش سوم به بررسی اقسام علل و برهان اختصاص یافته است.

عنوان کامل پایان نامه : استقصاء مسائل مورد اتفاق و اختلاف متکلمان اشعری معتزلی و شیعی در مبحث معاد.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : زهرا مصطفوی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر حبیبی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : حکمت و کلام اسلامی.

دانشجو رساله خود را در هفت بخش تنظیم نموده : ۱- بخش اول معاد جسمانی ۲- بخش دوم معاد روحانی ۳- بخش سوم ثواب و عقاب ۴- بخش چهارم احباط و تکفیر ۵- بخش پنجم عفو ۶- بخش ششم شفاعت ۷- بخش هفتم سعادت .

عنوان کامل پایان نامه : تصحیح و تحشیه و تعلیق بر نسخه خطی کتاب الناسخ والمنسوخ، ابو عبدالله اسفرائینی.
 نام و نام خانوادگی دانشجو : محمود سرمدی.
 نام و نام خانوادگی استاد راهنما : دکتر سید محمد باقر حجتی.
 مقطع تحصیلی : کارشناسی ارشد.
 رشته تحصیلی : علوم قرآن و حدیث.

نویسنده به عنوان مقدمه، سی اثر در زمینه ناسخ و منسوخ قرآن را از قرن دوم هجری تا کنون نام برده است، سپس درباره اعتبار و ارزش این نسخه و روش کار چنین گفته است.

«شناخت کلی این اثر» :

این رساله در قرن ۵ ه. تألیف گردید و مصنف آن از جمله کسانی بوده که مورد آیات منسوخه قرآن کریم راه افراط پیش گرفته و حکمت تغییر احکام را مد نظر نداشته است. زیرا در اغلب قریب به اتفاق موارد، آیه‌ای را مطرح نموده و بلافاصله آیه دیگری را بعنوان ناسخ آن معرفی می‌کند، و فقط گاهی اوقات، داستان مربوط به آیه و شأن نزول آنرا متذکر گشته به اختلاف نظرهای فقها، و پیشوایان مذاهب اربعه در زمینه آیات احکام اشاره می‌نماید.

«تصحیح این اثر» :

برای تصحیح این رساله برآن شدیم تا حد امکان به نسخ بیشتری دست یافته آنها را با یکدیگر مقابله کنیم. لیکن در نهایت، موفق به تهیه فقط چهار نسخه از داخل و خارج کشور شدیم، که عبارتند از :

۱- نسخه قم : که از نظر تاریخ کتابت، اقدام نسخ تهیه شده است، و از جهت صحت الفاظ و رعایت قواعد زبان عرب در درجه بالاتری قرار دارد؛ وبهمین لحاظ آنرا به عنوان متن اصلی برگزیدیم. (عکس این نسخه از کتابخانه عمومی حضرت آیه... العظمی نجفی مرعشی تهیه گردیده است).
 ۲- نسخه مشهد: که ناسخ آن گاهی اوقات دچار بی‌دقتی‌هایی در ترتیب عبارات و املاهای کلمات گردیده است! (عکس این نسخه از کتابخانه آستان قدس رضوی تهیه شد).

۳- نسخه پاکستان (از کتابخانه گنج بخش، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، اسلام‌آباد): محرر این نسخه نیز در املاهای کلمات و احیاناً آیات شریفه قرآن، بی‌توجهی نموده که جای بسی تأسف است. مثلاً در آیه‌ای «وصیة» را بصورت «وئیه»، و در جمله‌ای عبارت «فی‌الشرع» را بصورت «فشرع» تحریر کرده است!! (۱)

۱- میکروفیلم این نسخه به بخش مخطوطات کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران هدیه شد.

۴- نسخه سوریه : از کتابخانه ظاهریه دمشق، که اخیراً بخش مخطوطات آن به کتابخانه ملی «اسد» انتقال یافته است (۲).

«کوشش‌های بعمل آمده»:

الف : شکل و اعراب‌گذاری کامل متن کتاب که در اصل فاقد آن بوده است.

ب : استخراج شماره آیات.

ج : استخراج ترجمه مختصر اعلام مذکور در کتاب از منابع معتبر.

د : شرح برخی واژه‌ها.

ه : شماره‌گذاری فصول متن و تعیین عنوان مناسب برای فصلی که فاقد آن بوده است.

و : تهیه تعلیقه برای بحث و بررسی بیشتر در موارد لازم.

ز : تهیه فهرست‌های گوناگون، جهت تسهیل در امر دستیابی به محتوای کتاب.

برخی از خبرهای دانشکده :

به مناسبت یازدهمین سالگرد شهادت آیت‌الله دکتر محمد مفتاح در تاریخهای ۲۶ و ۲۷ آذرماه ۶۹ مراسمی در دانشکده الهیات و معارف اسلامی (مشهد آن شهید بزرگوار) با حضور نمایندگان محترم مقام معظم رهبری، ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران، وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی، و ریاست محترم دانشگاه تهران و معاونین و آیت‌... محمدی گیلانی و شخصیت‌های علمی و سیاسی و اساتید دانشگاه و دانشکده و جمعی از دانشجویان، کارکنان مراسمی بشرح زیر برگزار گردید.

الف - یکشنبه ۶۹/۹/۲۶ :

۱- تلاوت آیاتی از کلام... مجید، ۲- مقالات و شعرخوانی ،
۳- مداحی، ۴- بیانیه انجمن اسلامی دانشجویان، ۵- خیرمقدم به میهمانان توسط حضرت آیت‌... میرمحمدی ریاست محترم دانشکده
۶- سخنرانی حضرت آیت‌... جنتی به مناسبت وحدت روحانی و دانشجویان ایراد گردید.

ب - دوشنبه ۶۹/۹/۲۷ :

۱- اهدا جوایز به برندگان رتبه اول قرائت و حفظ قرآن کریم.
۲- سرودخوانی توسط برادر موسوی.
۳- میزگردی در رابطه با وحدت حوزه و دانشگاه با حضور آقایان دکتر شریعتمداری، دکتر محمدباقر حجتی، محمدجواد حجتی کرمانی، مهندس محمدصادق مفتاح، ملکیان تشکیل گردید و به سوالات دانشجویان پاسخ داده شد.

★ برای اطلاع بیشتر ر.ک. «البیان فی تفسیر القرآن» آیه... خوبی ج ۱: ۱۹۷-۱۹۰، «اوائل المقالات» شیخ مفید (ره) : ۱۰۱ و «نظرات فی القرآن» غزالی مصری: ۲۳۰.

۱- پذیرش ۲۵ نفر دانشجوی فقه شافعی در سال تحصیلی ۷۰-۶۹ و تأسیس گروه فقه شافعی برای تحقیق هرچه بیشتر وحدت بین شیعه و سنی.

۲- با درخواست مسئولین و موافقت وزارت فرهنگ و آموزش عالی از سال تحصیلی ۷۰-۱۳۶۹ کلیه دانشجویان جدیدالورود از بدو شروع به تحصیل تعیین گرایش شده و از ابتدا در شاخه تحصیلی انتخابی و مورد علاقه خود ادامه تحصیل می‌دهند.

۳- به همت و تلاش و پی گیری بی وقفه مسئولین دانشکده ساختمان جدید که در قسمت شمالی ساختمان فعلی و در داخل اراضی پادگان واقع گردیده بنای آن شروع و بهیاری خداوند در سالهای آتی و نزدیک بهره برداری خواهد شد.

۴- در پی مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و بموجب آئین نامه مصوب از طرف آن شورا در ترم تحصیلی گذشته با تشکیل شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و کمیته های تحصیلات تکمیلی گروهها و با توجه به اختیارات داده شده به شوراهای مذکور بسیاری از مشکلات موجود در بخش های آموزشی و پژوهشی بر طرف گردیده است.

۵- در سال تحصیلی جاری جناب آقای دکتر سیدباقر حجتی معاون محترم پژوهشی و مدیر گروه علوم قرآن و حدیث به عنوان استاد ممتاز دانشگاه تهران انتخاب و در مراسم شروع سال تحصیلی با حضور ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران از ایشان تقدیر و جوائزی به نامبرده اهدا شد.

گروهی از فارغ التحصیلان این دانشکده به عنوان دانش آموختگان ممتاز در آغاز تحصیلی ۷۰-۶۹ موفق به دریافت لوح تقدیر و جوائز رتبه اول از دست مقام معظم ریاست جمهوری اسلامی ایران گردیده که اسامی ایشان بشرح زیر است:

۱- برادر سید محمد روحانی - رشته تحصیلی کلام و فلسفه اسلامی - کارشناس ارشد.

۲- برادر دانشجو جانباز مهدی نظری - رشته فقه و مبانی حقوق

اسلامی - کارشناس ارشد.

- ۳- محمد غریبی - رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی - کارشناس ارشد.
- ۴- غلام محمد محمدی خرم آبادی - رشته علوم قرآن و حدیث - کارشناس ارشد.
- ۵- خواهر خدیجه تنگدست - رشته علوم قرآن و حدیث - کارشناس
- ۶- برادر رحیم فرحزادی - رشته فقه و مبانی - کارشناس.
- ۷- محمد بلادی فر - رشته کلام و فلسفه اسلامی - کارشناس.
- ۸- سیدحسن سیدعبداللہی - دبیری الهیات - کارشناس.